

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E || 10 || W I E C Z O R N E

OCZY ZACHODU zwrócone na Polskę

Ostateczna decyzja — podczas wizyty min. Becka w Londynie

Paryż, 24. 3. (z) Uwaga kół politycznych Zachodu zwraca się obecnie na Polskę. Pod tym względem wiadomości, jakie tu nadciągają, ujawniają, że Polska waha się jeszcze, czy przystąpić do paktu, projektowanego przez Chamberlaina.

Korespondent londyński „Paris Soir” pisze, że Polska nie przystępuje jeszcze do paktu, pomimo, że posiada odpowiednie gwa-

rancje ze strony Francji. Stanowisko Polski śledzone jest tu z wielkim napięciem. „Oeuvre” pisze, że Polska nie jest jeszcze zdecydowana w tej sprawie i odracza ostateczną odpowiedź do przyjazdu min. Becka do Londynu. Sytuacja ogólna jest tak poważna, że musi na razie dojść do porozumienia francusko - angielsko - sowieckiego.

Cot domaga się, aby Francja pośredniczyła między Polską a Sowietami i uzyskała od Moskwy bezwzględne wyrzeczenie się za myśłów jakiegokolwiek ekspansji ideologicznej w kierunku Zachodem. Zbliżenie polsko - sowieckie, w tej chwili tak bardzo potrzebne, zależy w dużej mierze od Francji.

W podobny sposób komentują wahania Polski inne tutejsze dzienniki od organów skrajnej prawicy do socjalistycznego „Populaire”, który również nie dziwi się, że polityka polska ociąga się przed przyjęciem na siebie odpowiedzialności, „mogącej okazać się ryzykowną”.

Nie brak jednak głosów przeciwnych, które w sposób kategoryczny domagają się jasnego zdeklarowania się Polski po stronie mocarstw zachodnich. „L'Ordre” nawołuje w obecnych warunkach, aby rząd polski przystąpił oficjalnie do obrony frontu antyniemieckiego wraz z innymi państwami zagrożonymi. Żądają tego również od Polski „Ere Nouvelle” i „L'Epoque”.

Jak w Paryżu oceniają stanowisko Polski?

Paryż, 24. 3. (A) Zagadnienie frontu państw, zagrożonych agresją niemiecką, pozostaje głównym osrodkiem zainteresowania francuskich kół politycznych, a kwestia stanowiska polski zajmuje w tych rozważaniach szczególne miejsce. Cała prasa francuska bez wyjątku poświęca obszernie artykuły polityce polskiej, zastanawiając się nad ostateczną pozycją, jaką zajmie Warszawa wobec koncepcji, opracowywanej w Londynie. Należy zaznaczyć, że część publicystów francuskich okazuje zrozumienie wobec zastrzeżeń, wysuwanych przez Polskę.

„Le Journal” zauważa, że nie można dziwić się wahaniom Polski w sprawie przyłączenia się do deklaracji 3 mocarstw, która

nie przynosi nowych gwarancji, a wystawia ją na niebezpieczeństwo zepsucia stosunków z Rzeszą. Ponadto Polska ma powody raczej do obawiania się pomocy Sowietów.

B. interesujące są wywody b. ministra Cota, który na łamach „L'Oeuvre” stwierdza, że polityką kierują m. in. obawy przed pomocą sowiecką. Ponieważ jednak taka pomoc byłaby w konflikcie z Niemcami nieodzowna, przeto

Druga konferencja min. Becka z ambasadorem W. Brytanii

Warszawa, 24. 3. (z) Ambasador brytyjski, sir Howard Kennard przy był wczoraj ponownie na ulicę Wierzbową i odbył rozmowę z ministrem

Beckiem. Jak słysząc, także druga wizyta amb. Kennarda w MSZ. dotyczyła projektu brytyjskiego w sprawie utworzenia bloku państw pokojowych

Także Londyn okazuje zrozumienie dla ostrożnego stanowiska Polski

Właściwa deklaracja Chamberlaina -- w poniedziałek

Londyn. 24. 3. (A) Premier Chamberlain odbył dłuższą naradę z deputacją naczelnej rady robotniczej. Podczas obrad deputacja podkreśliła w imieniu mas robotniczych wielkie za niepokojenie obecną sytuacją europejską i domagała się od premiera energicznej akcji rządu dla zapewnienia zbiorowego bezpieczeństwa — wszystkim państwom europejskim, zagrożonym przez agresję Niemiec. Zaniepokojenie to podziela publiczna opinia Anglii. — Celem uspokojenia wzburzonej opinii, premier Chamberlain złożył tymczasowe oświadczenie w Izbie Gmin, które przyjęte zostało z wielkim zadowoleniem przez obie strony. Premier Chamberlain odłożył swoje oświadczenie o polityce angielskiej do poniedziałku.

Przewidują, że do tego czasu znany będzie wynik inicjatywy brytyjskiej, dotyczący wiadomej deklaracji

wspólnej. Według ostatnich informacji, rząd otrzymał już odpowiedź od Francji i Rosji, które to mocarstwa wyraziły swoją gotowość kooperacji przy czym jednak Rosja czyni zastrzeżenia, domagając się rozciągnięcia gwarancyj na Daleki Wschód.

Jeśli chodzi o Polskę, cała wielka prasa polityczna podkreśla decydują

ce stanowisko Polski w obecnej sytuacji europejskiej i w komentarzach swoich wykazuje całkowite zrozumienie faktu, że stanowisko Polski, wymaga jak najdalej posuniętej ostrożności z jej strony

Min. Halifax zaprosił min. Bonnet do rychłego powrotu do Londynu — celem kontynuowania narad.

Berlin polemizuje z Chamberlainem

Berlin 24. 3. PAT. Niemieckie Biuro Informacyjne opatruje deklarację premiera Chamberlaina w której premier oświadczył, że uznaje prawa Rzeszy do gospodarczego rozwoju, przeciwstawia się jednak aspiracjom Niemiec do hegemonii w Europie, następującym komentarzem: W teorii Chamberlain wprowadzie uznaje prawa Niemiec do rozszerzenia granic swych gospodarczych możliwości, w praktyce jednak Niemcy odczuwać muszą już na nowo skutki usiłowań angielskich, starających

zwalczać pośrednio czy bezpośrednio idącą w tym kierunku działalność niemiecką. Jeżeli Anglia konsolidację Europy bierze jako powód do prowadzenia polityki okrażenia (sic!) wten czas może to tylko wywołać najgłębszą niefuność Niemiec oraz wywołać podejrzenie, iż Anglia w rzeczywistości nie ma zamiaru zgodzić się na równouprawnione miejsce na świecie dla Rzeszy, a pragnie tylko przeciwstawić się niemieckim usiłowaniom, idącym w kierunku osiągnięcia niezależności gospodarczej.

„Układ niemiecko-rumuński nie narusza niezależności gospodarczej Rumunii”

Bukareszt 24. 3. PAT. Rokowania gospodarcze rumuńsko - niemieckie doprowadziły wczoraj do układu. Z okazji złożenia podpisów pod traktatem, minister spraw zagranicznych Gafencu oświadczył:

1) Przez podpisanie układu gospodarczego z Niemcami Rumunia jeszcze raz dowiodła swego ducha zrozumienia oraz swej woli wzmocnienia pokoju. Pokój europejski zależy dzisiaj bardziej, niż kiedykolwiek od mądrego i słusznego rozwiązania zagadnień gospodarczych, stawiając naprzeciwko siebie żywotne potrzeby narodów europejskich wielkich i małych. Zgodnie z zasadą, jaką rząd rumuński wielokrotnie formułował, Rumunia gotowa jest wypełnić całkowicie swój obowiązek solidarności europejskiej, przyczyniając się do uzdrowienia i wzmocnienia stosunków gospodarczych pomiędzy państwami. Ciężkie oświadczenie, które przeżywamy wraz z innymi krajami, w ostatnich czasach nie wstrzymało nas na drodze wypełnienia zobowiązań wobec samych siebie i innych państw europejskich.

2) Rokowania gospodarcze z Niemcami, które doprowadziły do obecnego układu, były przewidziane w chwili zawarcia ostatnich układów gospodarczych rumuńsko - niemieckich w początkach ubiegłego grudnia.

Rokowania rozpoczęły się 29 lutego i były prowadzone przez cały miesiąc w duchu zrozumienia z jednej i drugiej strony aż do zakończenia, sformułowanego w dniu dzisiejszym.

3) W układzie tym dążono do określenia w szerokich zarysach współpracy gospodarczej w celu zadośćuczynienia uzupełniającym się interesom gospodarczym niemiecko - rumuńskim, które zawsze były tak poważne. Układ liczy się, jak wspomina o tym art. 1, z potrzebami importu niemieckiego i możliwościami rozwojowymi gospodarstwa narodowego rumuńskiego, z potrzebami rynku wewnętrznego rumuńskiego i z koniecznością zachowania i rozwijania więzów gospodarczych przez Rumunię z wszystkimi innymi państwami.

W tych warunkach zrozumiałym będzie, jeżeli dodamy, że zgodnie z wolą przyczynienia się do stosunków pokojowych pomiędzy państwami przez rozwój swej produkcji i obrotów handlowych, Rumunia gotowa jest zbadać możliwości zawarcia i innych, podobnych gospodarczych porozumień.

4) Zawarty układ podkreśla pokojowe cele obu państw. Ta kategoryczna deklaracja może tylko przyczynić się do wyjaśnienia i konsolidacji sytuacji w Europie naddunajskiej. Dążymy do tych celów pokojowych zdecydowanie z całą lojalnością i z całą niezłomną wolą.

Jesteśmy przekonani, iż dzięki tej postawie służymy w równej mierze dążnościom pokojowym naszych przyjaciół bliskich i odległych, zarówno jak i ideałowi niepodległości narodowej, który z coraz większą siłą występuje u wszystkich narodów Europy.

* * *

Bukareszt 24. 3. PAT. W związku z podpisaniem konwencji niemiecko - rumuńskiej, jak też w związku z pogłoskami o rzekomym ultimatum gospodarczym Niemiec, stwierdza się w tutejszych kołach urzędowych, że podobnego ultimatum nie było, a to tym bardziej, że rozmowy prowadzone są już od kilku miesięcy. Układ gospodarczy rumuńsko - niemiecki jest normalnym układem ramowym

Dr Emil Schmorak, członek Egzekutywy Światowej Org. Syjonistycznej — w Krakowie

Kraków, 24 marca.

W dniu dzisiejszym przybył do Krakowa członek Egzekutywy Światowej Organizacji Syjonistycznej Dr Emil Schmorak. Dr Schmorak jest gościem Organizacji Syjonistycznej i będzie uczestniczył w Konferencji Krajowej na której wygłosi referat nt. „Obecna sytuacja polityczna w syjonizmie”. Gość nasz przybywa bezpośrednio z Palestyny, z frontu heroicznej walki jiszuwu o przyszłość naszego narodu.

Spółeczeństwo syjonistyczne Krakowa wita serdecznie czcigodnego Gościa, delegata Egzekutywy Agencji Żydowskiej i jiszuwu palestyńskiego, i jednego z najbardziej zasłużonych działaczy i przywódców naszego ruchu, związanego szczególnie bliskimi więzami z dzielnicą małopolską.

Baruch ha'ba!

i jest ogólnie wiadomym, że stosunki handlowe rumuńsko - niemieckie były zawsze bardzo ożywione. Rumunia nie pozwoli nigdy na naruszenie swej niezależności gospodarczej — podkreśla się w tutejszych kołach urzędowych. Panuje tutaj ogólne przekonanie, że podpisanie rumuńsko - niemieckiego układu handlowego przyczyni się do odprężenia w stosunkach międzypaństwowych w tej części Europy.

Madryt przed kapitulacją?

Stean de Luz 24. 3. PAT. Według doniesień z Burgos, krążą tam niepotwierdzone pogłoski, jakoby rząd gen. Franco przyjął pełnomocników madryckiej rady obrony narodowej, którzy mają polecenie przeprowadzenia rokowań o poddanie Madrytu bez wszelkich zastrzeżeń. Pogłoski te nie znajdują potwierdzenia, natomiast z kół rządowych informują że przygotowania do wielkiej ofensywy armii narodowej są prowadzone w dalszym ciągu i

zbliżają się ku końcowi. W kołach politycznych Burgos uważają za możliwe, że rada obrony Madrytu zdaje sobie sprawę, że armia czerwona nie będzie mogła stawić skutecznego oporu armii narodowej tak, że nie jest wykluczona kapitulacja w ostatniej chwili. W tych samych kołach zapewniają ponownie, że gen. Franco nie przyjmie żadnych warunków poddania się gen. Miaja, uważając, iż kapitulacja musi być całkowita bez żadnych zastrzeżeń.

O rząd konsolidacji narodowej w Anglii

Londyn, 24. 3. (L) Sprawozdawca polityczny „Daily Mail“ donosi, że czynione są usiłowania rozszerzenia podstaw obecnego rządu narodowego Wielkiej Brytanii przez wciągnięcie doń członków Labour Party i opozycji liberalnej. W ciągu ostatnich kilku dni premier Chamberlain i lord Halifax prowadzili rokowania z leaderem opozycji i przewodcą Labour Party posłem Attlee oraz z posłem Greenwood.

Sprawozdawca polityczny „Daily Mail“ twierdzi, że labourystom zaofiarowano szereg tek w gabinecie i kilka stanowisk wiceministerialnych w rządzie. Dotychczas jednak rokowania nie dały wyniku pozytywnego. Prawdopodobnie jednak będą one prowadzone nadal, ponieważ kilku członków gabinetu, a przede wszystkim lord Halifax, przekonanych jest, że

w obecnych warunkach koncentracja wszystkich sił narodowych jest koniecznością.

Niektórzy członkowie gabinetu, podkreśla sprawozdawca polityczny „Daily Mail“, tak dalece pragną doprowadzenia do koncentracji narodowej, że gotowi są zrzec się swych tek. aby

umożliwić rekonstrukcję rządu i wprowadzenie doń przedstawicieli pozostałych obu grup politycznych.

„W Europie zapanowało prawo dzungli“ -- woła Eden

nawołując do natychmiastowej wspólnej reakcji

Londyn, 24. 3. (z) Przemawiając na śniadaniu, wydanym w hotelu Savoy przez korespondentów pism amerykańskich, b. minister spraw zagranicznych Eden oświadczył, że wielka część Europy stała się obecnie terenem, na którym zapanowało prawo dzungli, gdzie słabszy pada ofiarą silniejszego i okrutniejszego.

Obowiązkiem wszystkich narodów, miłują-

cych pokój, jest stworzenie wspólnej organizacji defensywnej, która byłaby zdolna położyć kres wszelkim dalszym aktom gwałtu. Akcja musi być jednak przeprowadzona bez żadnej zwłoki, ponieważ w obecnej sytuacji każda godzina zwłoki może mieć nieobliczalne następstwa.

Prezydent Lebrun w drodze powrotnej

Londyn, 24. 3. (R) Prezydent Lebrun z małżonką opuścił pałac Buckinghamski o g. 9.45, udając się na dworzec Victoria. Na pożegnanie odjeżdżających gości francuskich przybyli król i królowa wraz z księżniczkami Elżbietą i Margaret. Odjazd prezydenta Lebrun i jego świty do Dover nastąpił o godz. 9.57.

Marsz. Petain złożył listy uwierzytelniające w Burgos

Burgos, 24. 3. (R) Ambasador francuski marszałek Petain wręczył dziś o godz. 11 swe listy uwierzytelniające gen. Franco.

Nie ma misji francuskiej do Europy środkowej i wschodniej

Bukareszt 24. 3. PAT. W związku z pogłoskami o wyjeździe delegacji francuskiej w składzie gen. Weygand oraz pp. Mistlera przewodniczącego komisji spraw zagranicznych i ambasadora Jules Henry, ze specjalną misją do Europy środkowej i wschodniej, ambasada francuska w Bukareszcie zaprzecza z polecenia swego rządu tej wiadomości, stwierdzając, że jest ona bezpodstawna.

Konferencja min. Gafencu z ambasadorem Polski

Bukareszt 24. 3. PAT. Ambasador R. P. Roger Raczyński był wczoraj przyjęty przez ministra spraw zagranicznych Gafencu, z którym odbył dłuższą rozmowę.

Komisarz Ligi w Gdańsku przybył do Genewy

Genewa, 24. 3. (z) Wysońi Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, prof. Burckhardt, który przed niedawnym czasem spędził dłuższy urlop w Szwajcarii i powrócił do Gdańska, przybył ponownie do Genewy, celem złożenia sprawozdania o położeniu w W. M. Gdańsku.

Schuschnigg na wolności?

Wiedeń, 24. 3. (z) Przyjaciele rodziny b. kanclerza Schuschnigga oświadczyli korespondentowi „United Press“ że Schuschnigg znajduje się już od tygodnia na wolności i przebywa w miejscowości Berchtoldsdorf pod Wiedniem. Liczą się z tym, że Schuschnigg już w krótkim czasie zamieszka w innej części Rzeszy. Oficjalnie nie ogłoszono jeszcze wiadomości o zwolnieniu Schuschnigga. Policja uchyla się od udzielenia na ten temat jakichkolwiek informacji.

Zapaliła się benzyna

Wczoraj o godz. 18 powstał pożar przy ul. Długiej 46 w mieszkaniu Spirya Maurycego na III pię-

Hull w drodze do Europy?

Waszyngton, 24. 3. (A) W tutejszych kołach dyplomatycznych obiegają pogłoski, że minister spraw zagranicznych Cordel Hull wyjechał w potajemnej misji do Londynu i Paryża.

Z ubolewaniem przyjmuje do wiadomości...

Waszyngton, 24. 3. (J) Sekretarz stanu Summer Welles oświadczył, że od posła litewskiego w Waszyngtonie otrzymał oficjalną wiadomość o odstąpieniu Kłajpedy Niemcom. Z ubolewaniem zmuszony jest rząd Stanów Zjednoczonych ten nowy fakt dooknany przyjąć do wiadomości.

Zarazem oświadczył Summer Welles, że podwyższone cła obowiązujące towary przywożone z Niemiec, stosowane będą obecnie eo ipso również wobec towarów z Kłajpedy.

Wstrzymanie ulg taryfowych dla b. Czechosłowacji

Waszyngton 24. 3. PAT. Prezydent Roosevelt anulował z dniem 22 kwietnia rb. koncesje taryfowe, przewidziane w traktacie handlowym czesko - amerykańskim.

W kołach tutejszych oświadcza, że „aczkolwiek traktat pozostaje w mocy, to jednak stosowanie jego jest zawieszona ze względu na okupację przez wojska niemieckie”.

Uchwała kongresu amerykańskiego przeciwko propagandzie nazistycznej

Waszyngton, 24. 3. (J) Kongres przyjął bez dyskusji projekt jednego z posłów demokratycznych, mocą którego obywatele zagraniczni, natychmiast mają być deportowani, jeśli propagują zmianę ustroju państwowego w USA.

Uchwała kongresu skierowana jest w pierwszym rzędzie przeciwko coraz zuchwalszej

propagandzie nazistycznej na terenie Stanów Zjednoczonych.

Rezultat prac komisji śledczej przeciwko propagandzie narodowo socjalistycznej w U. S. A. ma być w 50 tysiącach egzemplarzy rozslany do wszystkich redakcji pism amerykańskich oraz do wszystkich członków kongresu.

Szczegóły rokowań w Burgos w sprawie poddania Madrytu

Rzym, 24. 3. PAT. Jak zaznacza agencja Stefani, przybycie do Burgos delegacji madryckiego komitetu obrony narodowej, która ma doprowadzić rokowania w sprawie poddania się Madrytu, wywołało w Rzymie bardzo silne wrażenie. Dzienniki wydarzeniu temu poświęcają wiele miejsca.

Według korespondenta „Popolo di Roma“ z Burgos, osobistości czerwone, wśród których znajduje się minister spraw wewnętrznych Charillo i gen. Ortega, zakończyć miały

trze. Wskutek nieostrożnego obchodzenia się benzyna do czyszczenia podłogi, pożar jednak został szybko ugaszony jeszcze przed przybyciem na miejsce Straży Pożarnej.

w Burgos rokowania, które trwały od pewnego czasu, zwłaszcza od chwili zawarcia układu o wymianie będącego w niewoli u nacjonalistów syna gen. Miaja za brata założyciela falangi — Miguela Primo de Riviera, znajdującego się w niewoli u czerwonych. Delegaci komitetu zaproponować mieli bezwarunkowe poddanie się miasta Madrytu, żądając jedynie zapewnienia ewakuacji pewnej liczby osobistości czerwonych, które nie chcą się poddać. Co się tyczy poddania pozostałego terytorium, będącego pod władzą czerwonych, t. j. Walencji Murcji i Kartageny, delegaci nie przyjęli żadnych rokowań i poinformować mieli nawet gen. Franco, że zajęcie tego terytorium przez wojska narodowe stanowiłoby jeszcze działaniem wojenne.

WHAJFIE-ALLRIGHT

(Koresp. wł. „Nowego Dziennika” Wiecz.)

HAJFA, w marcu.

„Władza” zapytała, dlaczego nie mam biletu powrotnego. Obowiązuje mianowicie turystę karta okrętowa zakupiona w obydwie strony.

— Nie mam, bo bilet powrotny kupię bezpośrednio przed wyjazdem do Polski, — oświadczyłem szczerym głosem.

— A skąd ta pewność, że pan wróci? — zapytał Anglik.

— Oto wiza turystyczna. — i wskazałem na paszport.

Anglik przymrużył oko, spojrzął na mnie znacząco i niedowierzająco, mruknął — „all right” — i odszedł.

* * *

Jacyś dwaj inni, również policjanci, zatrzymali mnie na hajfskim korsie. Jak najdokładniej mnie obmacali od pazuchy aż do kolan. Przejechali się swymi szerokimi, ciężkimi łapskami po moich żebrach, pogłaszali mi uda. Nie mogłem się powstrzymać od chichotu i żeby się nie ezuli obrażeń, objaśniłem ich, że jestem łaskotliwy.

— A nie masz broni w domu? — zapytał jeden z nich, widocznie ten rozmowniejszy.

— Nie!

Ten też przymrużył oko, też spojrzął znacząco, poklepał mnie po plecach, jak swego ulubionego konia. Równocześnie obydwa gromko zakrzyknęli — all right! Poczem zostawili mnie na wolności.

* * *

Nie dowierzają nam ci Anglicy w Palestynie. Posadzają każdego Żyda o posiadanie broni conajmniej — w domu. Gdy widzą turystę, z góry posadzają go o „złe” zamiary. Podejrzanym im jest każdy spacerowicz z paczką w ręku. Dobry znak. To wszystko świadczy o tym, że się nas boją. Boją się nas tu w Palestynie. Jasne to jak słońce.

* * *

Mieszkam na Hadar-Hakarmel. Na dole mieszka Arabowie, a i na górze nie bardzo jest bezpiecznie samemu. Ale na żydowskie zbocze górskie żaden Arab się nie odważy. Nieby mu z naszej strony nie groziło, niema jednak czystego sumienia. My natomiast schodzimy nadół do miasta, i łdziemy w górę na sam szczyt Karmelu. Wiele znaczy: czyste sumienie i odwaga. Anglicy to doskonale ocenili, ci szczególnie, którzy są tutaj między nami. Gdy Wysoki Komisarz odwiedza artystę malarza Strucka, wojsko ustawia się wzdłuż całej ulicy. Wysoki Komisarz zakupuje u żydowskiego artysty dzieło sztuki, musi jednak do niego zjechać z odpowiednią „świtą”, bo nie dowierza reszcie z ulicy, przyglądającej mu się z niezbyt wielką sympatią. Znow dowód naszej świętej racji i angielskiego niedowierzania.

* * *

Chcącemu jechać z Hajfy do Tel Awiwu, (a zresztą dokądkolwiek bądź) potrzebne jest „pozwolenie jazdy”, otrzymane na podstawie „Identity card”.

— A jeśli wyruszę bez pozwolenia jazdy? — informowałem się u policjanta.

— Może pan i bez tego jechać, ale gdy pan zostanie zatrzymany w drodze i nie będzie miał przepustki — pójdzie pan na trzy miesiące do Akko.

— A jakie jest jedzenie w Akko?

— Doskonałe. Politycznych więźniów zaopatrza w wikt organizacje żydowskie.

— Mogę zaryzykować — pomyślałem.

— A powieź mi pan, jeśli ktoś nie ma paszportu, jest całkiem bez dokumentów, jak może przysiąc w posiadanie tej karty tożsamości?

— Wystarczą dwie fotografie i świadek, potwierdzający tożsamość tej osoby.

— Zatem z tą „Identity card” jest się już w Palestynie pół-legalnie, wedle waszego pojęcia — dodaje.

— All right! — i mandatariusz się uśmiecha...

Stąd prosty wniosek, konkluduję w duchu: przyznają nam wszelkie prawa. Oficjalnie skra-

cają i uszczuplają je dla „dobra”, wymaganego przez ich politykę...

* * *

Pewien niewprawiony w komplimentach chaluc, orzekł, że Karmel jest tak piękny, że może „stanąć” w Europie. Dla mnie zatoka hajfska jest stokroć piękniejsza od zatoki neapolitańskiej. Męczą mnie znajomi wciąż jedynym tym samym pytaniem: jak się panu podoba Hajfa? Zbrzydło mi już dawać wciąż na to odpowiedź...

— Jak się panu podoba Hajfa — spytałem Anglika? —

Padła natychmiast odpowiedź: All right.

* * *

Hajfa ma już swą... cyganerlę. Cyganerla ma już swą kawiarnię. Zbierają się u „Nordau”. Muzycy i malarze. Brak tylko snobów... Czyli tych, którzyby się przydał.

Żołnierze angielscy śpiewają, lekko spici, swoje piosenki, potrącają pieniędzmi i krzyczą: To nie są brytyjskie pieniądze, to są arabskie pieniądze.

— Dlaczego arabskie — pytam swego sąsiada przy stoliku

— Widocznie ukradł je Arabom.

— My sobie zbyt idealnie wyobrażamy synów potężnego Albionu — pomyślałem.

— All right — przytaknął mi jeden z żołnierzy — nie wiedząc, że myślę o nim...

* * *

Zapada wieczór. Odprowadzam swego przygodnego znajomego na widetę. Przeglądam się, jak następuje zmiana straży. Nie wyobrażałem sobie, że tak bardzo zwyczajnie. Ot, przychodził sobie jeden do drugiego. Szalony mówi — wręcza kartkę, że można mu wydać broń. Odbiera strzelbę z rąk poprzednika, i ustawia się w miejsce tamtego. Opiera się o niski wał z kamieni, na skałę kładzie kilka pomarańcz. Umawiamy się na jutrzejszą wyłeczkę i żegnamy się. Dochodzę do końca ulicy. Tu już stoi ostatni dom żydowski. Kilka

naście metrów poniżej pierwsza chałupa arabska.

Autobusy wracają z portu. Jeden za drugim. Zatrzymują się na początku żydowskiej dzielnicy. Wyrzucają ze swego wnętrza masy młodych ludzi, tragarzy portowych, wracających z pracy. Obok mnie stoi młoda dziewczyna, oczekuje swego chłopca. Nie może ukryć swego zdziwienia. Jeszcze pięć minut, zjechały już trzy wozy, może setka wysiadła, a oczekiwany nie przyjechał. Żal mi jej. Strażnik angielski, pełniący służbę też z nią współczuje. Wreszcie zjechał. „Tyko spokojnie” — mówi do niej, co na niego czekała. „All right” przytakuje Anglik.

* * *

Wracam do miasta. Ulice ruchliwe, oświetlone, rozkrzyczane. Śmieją się dziś z tego, że tydzień temu o piątej popołudniu trzeba już było siedzieć w domu.

— „Miałem sklep mój na dole w mieście, gdy zaczęły się rozruchy, nie zawsze można było zejść do dworca. Założyłem filię na górze. Teraz tam mam dwa sklepy. Na dole kupują Arabowie, a tutaj Żydzi. Ze czasem terroryści się pojawiają, rychły koniec im wróżę” — są to podsłyszane słowa pewnego kupca skierowane do jego sąsiada, podupadającego na duchu.

* * *

Stoję na tarasie i oglądam miasto w nocy. Ten czworobok silnie oświetlony — las reflektorów — to stacja Rutenberga. Tam na horyzoncie: światełko gaśnie, i znow za chwilę się pojawia — to Akko. Strumień światła obiega Karmel. Jasno jest, jak w dzień. Wszędzie wokoło domy — wille zanurzone wśród cyprysów i eukaliptusów.

Wybieram się jeszcze na przechadzkę. Gospodyni mnie dręczy ciągłym pytaniem: kiedy pan wraca? — „Moja pani, Żyd wie kiedy odchodzi, ale nie wie kiedy wraca.”

Nagle rozlega się dziwny ryk w pobliżu. Skrzypiący i głuchy. Coś podobnego się słyszy, gdy na wsi nabiera się zórawiem wodę, gdy łódeczek zardzewiały „kwiczy” a wiatro uderza o tafel wody, będącą głęboko na samym dnie. „To osioł tak ryczy” — objaśnia gospodyni.

— All right — odpowiadam.

ELISZE WEINTRAUB

Masowe ścinanie kandydatów przy egzaminach adwokackich we Lwowie

Lwów 24. 3. (a) We Lwowie od paru dni krążą sensacyjne pogłoski na temat ciekawych wyników egzaminów adwokackich. W prasie lwowskiej znajdujemy następujące szczegóły w tej sprawie:

Do egzaminów adwokackich, które rozpoczęły się w lutym br. dopuszczono ogółem 90 aplikantów. Z tej liczby przy pisemnym egzaminie odstąpiło 9 kandydatów, a przy ustnym trzech, tak, że ogółem do egzaminu ustnego zasiadało 78 aplikantów. Z tej liczby 40 aplikantów egzamin zdało, a 38 padło.

Jeśli chodzi o wyniki z punktu widzenia narodowościowego przedstawiają się one następująco: Na 7 Polaków, którzy przystąpili do egzaminu 6 zdało, jeden padł. Na 17 Ukraińców 7 zdało, 10 padło, a na 51 zdających Żydów połowa padła, połowa zdała egzamin. Rekordowy pod względem ilości reprobowanych aplikantów był pierwszy dzień egzaminu, kiedy to na 6-ciu zdających 5-ciu pa-

dło. Charakterystyczny jest fakt, o którym zresztą powszechnie mówią, a któremu w kołach miarodajnych nie przeczą, że 6-ciu kandydatów Polaków, egzaminowała komisja złożona wyłącznie z adwokatów - Polaków. 7-my natomiast kandydat Polak, który jest przechrzą, zdawał przed komisją mieszaną. Tak zdecydowało — jak twierdzą w kołach oficjalnych — losowanie!

W tej komisji czysto polskiej zasiadał obok siebie jako kandydat na adwokatów dwaj zagorzali przeciwnicy polityczni, znany działacz Stronnictwa Narodowego prezes Koła S. N. w Przemyślu dr Bilan oraz niemniej znany działacz ludowy jeden z członków naczelnych władz Stronnictwa Ludowego dr. Jedliński.

O surowości z jaką egzamin był przeprowadzony świadczy fakt, że na 78 zdających tylko trzech zdało z postępem bardzo dobrym.

Arab skazany na śmierć

Jerozolima 24. 3. PAT Sąd wojskowy w Haifie skazał 1 Araba na śmierć. W Jerozolimie stracony został jeden Arab.

Cudzoziemcy mogą wstępować do armii francuskiej

Paryż 24. 3. (R) Dziennik urzędowy ogłosił wczoraj ustawę, zmieniającą ustawę z 31 marca 1938 r. o zaciągu do armii. Nowa ustawa dotyczy zaciągu Francuzów, a w stosunku do cudzoziemców postanawia, że mogą oni uzyskać zezwolenie na zaciągnięcie się do wojska na czas wojny. Cudzoziemcy ci muszą mieć co najmniej 17 lat.

Zerwanie stosunków... sportowych między Anglią a Niemcami

Berlin 24. 3. (t) Pogorszenie się stosunków niemiecko-angielskich wyraża się również w dziedzinie sportu. M. in. odwołane zostały przez Anglików wyjazdy drużyn piłkarzy angielskich do Niemiec. Wyjazdy te przewidziane były na maj b. r.

C Z Y T E L N I K U!

Jesteś świadkiem ciekawego wydarzenia — podziel się z Redakcją. Telefon 136-89.

MAC ANDREWS

KARIERA W U. S. A.

I.

Tim i Tom siedzieli w małej restauracyjce, przy ul. Michigan.

— Kochany Timie, twoje lenistwo jest ogromne — rzekł Tom. — Masz obecnie 25 lat. Wyglądasz jak plakat reklamujący pierwszorzędną krem do golenia, przeczytałeś kilka tomów książek i jakąż — pytam — zajmujesz pozycję w społeczeństwie? Jesteś zaledwie sprzedawcą w najmniejszej filii potężnego koncernu mr Casha. Bądź pewny, że gdybym wyglądał tak czarująco, jak ty i był tak jak ty inteligentny, dawnobym już został spółnikiem samego mr. Casha!

— Spółnikiem samego mr Casha! — powtórzył Tim romarzony. — Wcale dobry pomysł! Kelner, proszę mi przynieść marynowanego śledzia!

— Czy masz może „kocłokwik”? — zapytał Tom.

— Nie, ale wiesz, śledzie marynowane uakrzydlają moją wyobraźnię. Jest to moja indywidualna właściwość. Władomo, że Schiller np. pisał najwięcej jedząc pieczone jabłka, a Mozart miał najwspanialsze pomysły po gorącej kąpielu.

— Oryginalni faceci! — rzekł Tom — czy i oni też pracują w branży obuwianej.

W tej chwili kelner przyniósł śledzia. Tim pokrajał swą ulubioną potrawę na drobne kawałki i spożywał ją powoli i z namaszczeniem przypominając w tej chwili pogrążonego w medytacji Buddę wpatzonego w swój pepek.

Kiedy zjadł już ostatni kawałek, zerwał się nagle z krzesła i zawołał:

— Ha, mam.

Zwracając się do kolegi, rzekł patetycznie:

— Mój drogi przyjacielu Tomasz, ujrzyś mnie znowu już jako spółnika mr. Casha, albo też nigdy mnie już więcej nie zobaczysz!

2.

Mr. Jozue Cash, założyciel i generalny dyrektor milionowego koncernu obuwianego siedział na 36-tym piętrze swego drapacza chmur i uśmiechał się.

Kiedy mr Jozue Cash się uśmiechał, wtedy wyglądał jak 14-letni buldog, któremu chce ktoś odebrać tustą kość. Teraz możecie sobie łatwo wyobrazić, jak wyglądał mr Jozue Cash kiedy się nie uśmiechał. Jeśli jednak chcecie wiedzieć dlaczego mr Cash się uśmiechał, to wyjaśniam: dlatego, że mr Jeremiasz Coin — jego wielki konkurent w branży obuwianej, znajdował się znowu w tarapatkach finansowych. Wogóle mr Coin zawsze wtedy znajdował się w tarapatkach, kiedy mr Cash się uśmiechał, a mr Coin uśmiechał się zawsze wtedy, gdy z koncernem mr Casha było krucho.

Nagle jednak mr. Cash przestał się uśmiechać, gdyż stanął przed nim jakiś młody człowiek.

— Kim pan jest, jak się pan nazywa? — zapytał mr Cash i spojrzał na młodego człowieka przenikliwie.

— Tim — rzekł przybysz.

— Czego pan chce?

— Chcę, by zrobił mnie pan spółnikiem koncernu Casha.

— Czy cierpi pan często na zaburzenia u-

mysłowe? — zapytał z współczuciem mr Cash.

— Mogę dać panu adres bardzo dobrego psychiatry...

— Za pozwoleniem! — rzekł obrażony Tim — idźcie tu o fuzję. Pan i ja obaj zbierzemy nasz kapitał...

— Jak wielki jest pański kapitał?

— Obecnie wynosi 5 dolarów 20!

— Panie! — rzekł surowo mr Cash — panie czy pan sam znajdzie drzwi, czy też mam pana wiasnoręcznie wyrzucić?

Tim zrejterował.

— Szkoda — powiedział chwytając klamkę — szkoda! A mój teść mr Coin takby się cieszył!

To powiedziawszy, otworzył drzwi.

Mr Cash drgnął.

— Stój! — krzyknął. — Czemu się pan tak śpieszy. Powiedział pan: „mój teść mr Coin”?

— Tak, poślubię jego czarującą córkę — odparł z miejsca Tim i zamknął znowu drzwi

— Czy ma pan na myśli mr. Jeremiasza Coina z koncernu obuwianego Coin i Ska?

— Czy zna pan jeszcze jakiegoś innego Coina? — zapytał Tim.

— Ależ niech pan raczy usiąść młodzieńcze — rzekł słodko mr Cash — możemy przecież wszystko omówić. Czy pozwoli pan cygarko? Czy pija pan samą whisky, czy z wodą sodową?

3.

Tim i Tom siedzieli znowu w restauracji, przy ul. Michigan.

— Timie, jesteś geniuszem! — zawołał Tom — Jak doprowadziłeś do tego, że zrobił cię swym spółnikiem?

— O, to było bardzo proste. Kiedy usłyszeł, że ożenię się z córką jego największego konkurenta mr Coina — momentalnie zmiękł!

— Cocco, ty żenisz się z córką mr Coina? — rzekł zdumiony Tom — o tym nic do tej pory nie wiedzieliśmy!

— Ja też nie! — rzekł wesoło Tim — Sęk w tym, że i córka mr. Coina nic o tym nie wie.

Tom cofnął się przerażony i patrzył na przyjaciela.

— Czy chcesz przez to powiedzieć, że ty... że ty... — wyjąkał.

— ...że nie znam ani mr Coina, ani jego córki, że to wszystko jest oszustwem i że wylecę natychmiast, skoro mr Cash dowie się prawdy! Ten przeklęty śledź naprowadził mnie na ten pomysł.

— Drogi przyjacielu! — rzekł stanowczo Tom — nie jesteś wcale geniuszem lecz idiotą!

Obaj przyjaciele pogrążyli się w ponurej zadumie. Po pięciu minutach Tom ocknął się pierwszy:

— Byłoby możliwe jedno tylko wyjście, a mianowicie gdybyś naprawdę mógł poślubić córkę mr Coina. Możliwy to w jakiś sposób zrobić, ale jak?

— Kelner, proszę przynieść śledzia marynowanego dla tego pana!

Tim połknął śledzia tak chciwie, jak człowiek ukłuty przez muchę tse-tse polyka odtrutkę. Była to jego ostatnia nadzieja. Jego przyjaciel czekał w napięciu. Kiedy zjadł już ostatni kawałek, wzrok jego stał się niespokojny.

— No? — pytał Tom.

— Nic — rzekł z rozpaczą Tim — nie mam

żadnego pomysłu.

— Kelner! Jeszcze jednego śledzia dla tego pana!

Ale i drugi śledź został spożyty bez żadnego rezultatu. Dopiero przy trzecim Tim zaczął bębnić palcami po stole, a po czwartym zerwał się nagle zawołał triumfainie „Ha” i wybiegł

4.

Mr. Jeremiasz Coin założyciel i generalny dyrektor koncernu obuwianego Coina siedział na tarasie swego drapacza chmur i palił zapałką mocą spirytusu parę brązowych pantofelków damskich. Były one najnowszym produktem jego wielkiego konkurenta mr Casha i kosztowały o 10 proc. taniej niż pantofelki wyrabiane w jego fabryce.

— Czy zawsze na śniadanie pali pan buci-ki? — zapytał jakiś sympatyczny młody człowiek.

— Tak — rzekł mr Coin — zawsze kiedy to są buciki Casha. To działa kojąco na moje nerwy. Czego pan tu chce?

— Chcę poślubić pańską córkę — rzekł młody człowiek.

— Tylko tyle? — rzekł mr Coin — a nie chce pan zorganizować żadnej ekspedycji na Marsa? A może myśli pan o kandydaturze na prezydenta Stanów Zjednoczonych?

— Za pozwoleniem! — rzekł obrażony Tim — mam 25 lat, jestem zdrowy, mam sympatyczny wygląd.

Mr Coin zerwał się, spurpurowiał i wytrzeszczył oczy:

— Precz, bałwanie! — krzyknął — proszę natychmiast odejść, bo w przeciwnym razie...

Tim cofnął się.

— Szkoda! — rzekł smukając za jedną z palm — a mój spółnik mr Cash tak bardzo by się cieszył!

Mr. Coin drgnął i obrócił się momentalnie do Tima.

— Pan powiedział: „mój spółnik mr Cash”? — zapytał nieufnie.

— Tak, mój spółnik mr Cash, którego buci-ki pan dopiero co spalił, rzekł uprzejmie Tim i zwrócił się ku wyjściu.

— Momencik! Dlaczego pan tak się śpieszy? Możemy przecież porozmawiać sobie spokojnie o tej sprawie.

Rozmawiali o tej sprawie dwie godziny — poczym mr Coin podniósł się z swego krzesła i rzekł uroczyście:

— Tymoteusza, w imieniu rodziny i koncernu, witam w twojej osobie przyszłego zięcia. Zaprzestajemy raz na zawsze wszelkiej walki konkurencyjnej. Założymy najpotężniejszy na świecie koncern obuwiany Cash et Coin. Podniesiemy ceny o 50 proc. Ha, co za wspaniała przyszłość!

Tim wstał też i obaj uściskali sobie serdecznie ręce.

— Teraz musisz jeszcze tylko pomówić z moją córką. Mam nadzieję, że zaraz to załatwisz pomyślnie. Jonny!

Wszedł lokaj.

— Jonny, proszę postarać się natychmiast o bukiet czerwonych róż!

— Stój — zawołał Tim i podchodząc do lokaja rzekł: — tak, bukiet czerwonych róż... i pięć marynowanych śledzi.

Radio na dziś

Piątek, 24 marca

14.55 Wiadomości gospodarcze; 15 „Hokus, pokus, dominiens“ — aud. dla młodzieży w oprac. J. Gerabka; śubka; 15.20 Poradnik sportowy; 15.30 Muzyka obywatelska w wyk. ork. salon. Rozgl. Poznańskiej pod dyr. Eug. Baahego; 16 Dziennik popołudniowy; 16.08 Wiadomości gospodarcze z Warszawy; 16.20 Rozmowa z chorymi; 16.55 Koncert kameralny. Wykonawcy: Wanda Halka-Ledóchowska (I skra.), Wł. Rózierowa (II. skra.), J. Frydman (altówka) i Arn. Rózier (wiol.); 17.05 Felieton; 17.20 Z naszych pieśni, recital śpiew. Łosakiewicz-Molickiej; 17.55 Dokąd jechać w święto? w oprac. Mgr B. Paguwska; 17.50 „Boia Krakowa w plikarstwie polskim“ wygl. J. Kasiuza; 18 „Rozumaj i jakosé głosow“ repertuar muzyczny w oprac. prof. Br. Romanizyna; 18.30 „Chłopecy z Klubu Sportowego „Orion“, słuchowisko J. Kempy; 19.05 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała ork. P. K. pod dyr. Zda. Gorzyńskiego, St. Witas (teor), Al. Stanisławski (dombra), E. Naruszewicz (trąbka); 20.35 Dziennik wieczorny, wiadomości meteor. i sportowe. Nasz program na jutro; 21 „Nie czytam“ felieton Staroego Doktora; 21.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej; 22.30 „Pierwsza miłość“, fragment z powieści „Ludigerowie“ M. Promińskiego; 22.50 Muzyka z płyt; 23.55 Lokalne informacje; 23—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorol.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (49.1) 12.50 Sygnal czasu, dziennik południowy (po hebrajsku); 13.40 Program arabski; 13.50 Dziennik południowy (po angielsku); 13.55 Sygnal czasu, koniec programu południowego; 13.55 Kęcytacje biblijne w wyk. Ekrama Goldsteina (wygl. z Katedry Jezajasza); 18.50 Koncert żydowskiej muzyki religijnej (płyty); 19 Komunikat meteor., wiadomości wieczorny (po hebrajsku); 19.15 Koncert mediolanickiej orkiestry symfonicznej, w progr. muzyki Rossiniego i inn. (płyty); 20.15 Komunikat meteor., dziennik wieczorny (po angielsku); 20.30 „Wystawa światowa w Nowym Jorku“ — pogadanka aktualna; 20.45 Płyty; 21 Koniec programu.

* * *

- 13 DROITWICH: Recital wiolonczelowy. LONDYN REG.: SOFIA: 18.15 Muzyka popularna. Aud. dla dzieci. RADIO PARYS: 18.05 Muz. kameralna. 19 FLORENCJA: Muzyka rozrywkowa. SOFIA: „Tristan i Izolda“ — opera Wagnera. LONDYN REG.: Solo na organach. PARYS PTT.: 19.05 Muzyka klasyczna. RYGA: 19.15 Nowa muzyka angielska. KOWNO: 19.30 Koncert symfoniczny. SZTOKHOLM: Dawna muzyka tan. 20 BRUKSELA FLAM.: Koncert chóru szkolnego. DROITWICH: Muzyka rozrywkowa. SZTOKHOLM: „Caruso“ radiospouda. WIEZA EIFFLA: Sonata Rachmaninowa na wioloncz. i fort. PRAGA II.: Muzyka lekka. TAL-LIN: 20.30 Koncert muzyki rosyjskiej. LUBLANA: Koncert. MEDIOLAN: Muzyka rozrywkowa. 21 BRUKSELA FLAM.: Koncert muzyki flamandzkiej. DROITWICH: „Monte Carlo“ — radiofilm z ndz. Jacka Buchanapa. LONDYN REG.: Koncert. MEDIOLAN: Komedia muzyc. RENNES: Transmisja z Opery. SZTOKHOLM: Program rozrywkowy. WIEZA EIFFLA: Koncert; 21.30 Radokabaret. LUKSEMBURG: 21.15 Koncert kwintetu piosenkarzy. RYZY: 21.30 Koncert instrumentalno-wokalny. PARYS PTT.: Współczesna muzyka europejska. 22 BORDEAUX: Radokabaret. LONDYN REG.: Mastic-Hall. WIEZA EIFFLA: Muzyka kameralna. KOWNO: Muzyka lekka. OSLO: 22.15 Muz. rozrywkowa. DROITWICH: 22.45 Symfonia oratoryjna Bilasa. 23 BUDAPESZT: Koncert ork. wojskowej. FLORENCJA: Muzyka taneczna. PRAGA II.: Koncert popularny. BRUKSELA FRANC.: 23.10 Radokabaret. MEDIOLAN: 23.15 Muzyka taneczna. LUKSEMBURG: 23.20 Muzyka kameralna.

— 00 —

PAN PREZYDENT R. P. PRZEMÓWI DO AMERYKI ZA POŚREDNICTWEM POLSKIEGO RADIA

W związku z Wystawą Światową w Nowym Yorku wszystkie niemal państwa europejskie nadają kolejno specjalną audycję poświęconą powitaniu Wystawy Światowej. W każdej z takich audycji zabiera głos głowa danego państwa, poczem nadawany jest koncert, złożony przeważnie z reprezentacyjnych utworów muzyki narodowej.

Audycja polska przewidziana jest na dzień 26 marca. Audycję tę zaszczyli swym przemówieniem Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacy Mościcki.

Następnie powitać ma wystawę p. Stefan Ropp, jako delegat generalny Polski na Wystawę. Po tych przemówieniach nastąpi część koncertowa w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i solistów.

TYDZIEŃ PROPAGANDY GIMNASTYKI DOMOWEJ

Od dn. 26 marca do dn. 2 kwietnia Polskie Radio w porozumieniu z Państwowym Urzędem W. F. i P. W. organizuje Tydzień Propagandy Gimnastyki Domowej. Celem Tygodnia jest zainteresowanie szerszego ogółu ćwiczeniami cielesnymi, a przede wszystkim gimnastyką domową. Polskie Radio już od szeregu lat nadaje w swoim programie gimnastykę poranną, prowadzoną przez mjr. Dobrowolskiego. Tą drogą przeszkolonych zosta-

Życie gospodarcze

Stosunki gospodarcze Polski ze Stanami Zjednoczonymi

„Przykład amerykański przyjmujemy za wskazania dla polskiego postępu gospodarczego“

Warszawa 24. 3. (a) W tych dniach odbyło się w salonach hotelu Europejskiego zebranie, urządzone przez Polsko—Amerykańską Izbę Handlową z okazji otwarcia Oddziału Banku Polska Kasa Opieki S. A. w Nowym Jorku.

W zebraniu wzięli m. in. udział: b. min. Zaleski, prezes Polsko—Amerykańskiej Izby Handlowej, gość honorowy zebrania dr. H. Gruber — prezes Rady Banku P. K. O., charge d'affaires ambasady amerykańskiej North Winst'p, minister Wł. Korsak, konsul generalny Stanów Zjedn. K. Davis, konsul St. Zjedn. Taft, radca handlowy ambasady amerykańskiej E. C. Squire, J. Potocki — dyr. dep. M. S. Z., E. Modrycki — naczelny dyrektor Banku P. K. O., wiceprezes Strzegocki, b. min. T. Grabowski, b. min. Wł. Mazurkiewicz dyr. Wł. Baczyński, prezes Leopold Wellisch i inni

Zebranie zagał b. minister August Zaleski, prezes Polsko—Amerykańskiej Izby Handlowej, przedstawiając pomyślny rozwój Banku Polska Kasa Opieki S. A. Bank rozciąga opiekę nad dorobkiem wychodźstwa polskiego i przyczynia się do rozszerzenia i ustalania stosunków handlowych z poszczególnymi krajami przez poparcie eksportu towarów polskich oraz importu surowców. Bank posiada swe oddziały w liczbie 30 w głównych środowiskach wychodźstwa w U. S. A. w Argentynie, Francji i Palestynie.

Następnie prezes dr. H. Gruber wygłosił przemówienie p. t. „Stosunki ekonomiczne Polski ze Stanami Zjednoczonymi“, które słuchacze przerywali i nagradzali licznymi oklaskami.

„Jeśli się chce zobrazować stosunki gospodarcze między dwoma krajami — zacząć swe przemówienie prezes Gruber — trzeba kierunek swego myślenia nastawić na cyfry statystyczne, bo one przemawiają najlepiej nie tylko do wyobraźni kupca, lecz również do wszystkich.

Swego czasu Stany Zjednoczone stanowiły niemal że jedynego kredytodawcę na rynkach europejskich. Nie była to ekspansja wyłącznie kapitałowa. Towar i sprzęt amerykański w znacznych ilościach szedł do różnych krajów, wśród których Polska, właśnie w czasie gdy bronila bezpieczeństwa Europy, była jednym z wczesnych, poważnych i dobrze płaćących odbiorców. Na przestrzeni ostatnich 16 lat wpłynęło do U. S. A. tą drogą ponad 3 mld. dobrego pieniądza z Polski, a z pożyczek, zaciągniętych w czasie od 1925 do 1938 r. na łączną sumę 97 mln. dol. spłaciła Polska w kapitale i odsetkach 112.826 tys. dol. Gdy zachodziły wypadki koniecznej normalizacji umów kredytowych, czyniono to na zasadach słuszności i godziwości, bez osłabienia skrupulatności z jaką zobowiązania były i są ze strony Polski wykonywane.

W czasie od 1928—1938 r. przywieziono do Polski ze Stanów Zjednoczonych towarów za kwotę ośmiokrotnie wyższą, niż kwota wywozu z Polski do U. S. A. co już samo przez się wskazuje, że Polska jest stałym poważnym odbiorcą Stanów Zjedn. przyczym import nasz z U. S. A. wykazuje w r. ub. znaczny wzrost przy malejącym eksporcie. Import ten pomimo istnienia ograniczeń wzrósł

w porównaniu z 1934 r. o 50 proc., co stosunkom handlowym polsko—amerykańskim nadaje wyjątkowe znaczenie.

W stosunkach naszych z Ameryką powołujemy się często na tradycję i historię. Jest to bodajże jedyny w tej skali wyjątek odnoszenia się w porozumieniach międzynarodowych do wspomnień. Jeżeli stosunek między dwoma narodami nie bywa zazwyczaj wynikiem przypadkowego zbiegu okoliczności, to tym bardziej trzeba podkreślić, że głęboka harmonia, jaka panuje między Polską i Ameryką, mogłaby powstać na gruncie podobieństwa charakterów i celów, a załga czynników, czerpiących swe siły z tradycji, działającej po dzień dzisiejszy i wywierającej swój wpływ na wszelkie wspólne poczynania.

Polska i Ameryka udowodniły, że trwałość wysiłku jest wyższą od chwilowych ocen i koniunktur i że przed 150 laty powstała pierwsza oś, która się tym wyróżniała, że prowadziła wprost z serc narodu polskiego do narodu amerykańskiego. Nad jej utrzymaniem pracowali bojownicy o wolność Polski i Ameryki, później umacniali jej trwanie pracą i znojem polscy chłopci, obecnie kontynuują ten długoletni dorobek ducha i myśli, pionierzy i gospodarzy działacze obu narodów.

Z U. S. A. nie tylko nie dzielimy nas różnice polityczne, lecz przeciwnie, łączą nas zgoda polityczna.

Z łatwością przychodzi nam porozumienie, bo rozwija się ono w płaszczyźnie zagadnień konkretnych. Prowadzimy z Ameryką handel, a trzeba pamiętać, że właśnie handel stał się z tamtej strony oceanu głównym wyrazem narodowej dążeń i ambicji. W czasach, gdy naród amerykański podnosił banderę kupiecką, handel był w wielu krajach uważany za czynność niemoralną. Ale pionierzy amerykańscy utrwalili nową ocenę etyki kupieckiej i pojęcie „uczciwy kupiec“ znaczy to samo, co „uczciwy człowiek“. Ze kto jest poprawny w stosunkach handlowych — ten jest poprawny w ogóle.

Stawiając zagadnienie gospodarcze w rzędzie zagadnień czołowych. Polska musi na szalę swego rozwoju rzucić przede wszystkim świeże i zdobywcze elementy wysiłku i woli narodu,

przyjmując w pewnym stopniu i realizując przykład amerykański.

Wszak to dopiero kilka dziesiątek lat temu, gdy w miejscach, w których piętrzą się ku niebu wieżami amerykańskie miasta, stały drewniane domy; wszak jedno tylko pokolenie wprowadziło tak gigantyczną motoryzację na amerykańskich drogach, które do niedawna jeszcze przemierzały statecznie woły, poruszając pługami tę najbogatszą z ziem świata. W ciągu okresu życia jednego tylko pokolenia, Stany Zjedn. nie tylko, że przekształciły się z kraju dłużniczego w kraj wierzycielski, lecz stały się centralą światowego handlu. Nikt więc nie powie, że to mrzonka, gdy w pewnej mierze przykład amerykański przyjmujemy za wskazania dla polskiego postępu gospodarczego.

to już wiele tysięcy osób. Polskie Radio pragnie wciągnąć do pracy jeszcze więcej osób ćwiczących i zademonstrować im jak należy ćwiczenia te w konywać prawidłowo. Pokazy te mają dostarczyć początkującym nieodzownych wskazówek, a zaawansowanym dać możliwość skorygowania ewentualnych błędów.

W tym celu wykorzystując mikrofon Polskie Radio zakomunikuje słuchaczom, że w pewnych dniach i godzinach zgłaszają się oni mogą do ośrodków wychowania fizycznego i klubów sportowych, gdzie będą demonstrowane lekcje gimnastyki. Lekcje taką można nie tylko obserwować, ale również wziąć w niej osobisty udział:

Wszystkie ośrodki przeprowadzą jednakową lekcję pokazową. Lekcja taka złożona z najprostszyc i najbardziej celowych ćwiczeń będzie trwała 15 minut. „Tydzień“ zainauguruje mjr. Dobro-

wolski pogadanką, którą wygłosi przed mikrofonem w sobotę dn. 25 marca o godz. 20.50.

CHŁOPCY Z KLUBU SPORTOWEGO „ORION“

Młody gwiazdor sportowy Romek Majewski w pogoni za wielką karierą porzuca swój klub „Orion“ i zespół kolegów dzielących z nim dotąd radości i smutki boiskowe, a wstępuje do obcego, lepiej sytuowanego klubu, gdzie jego nowi opiekunowie obiecują mu olśniewającą przyszłość. Jakimi drogami potoczyły się losy młodego sportowca i czy osiągnął on cel swoich marzeń dowiedzą się radiosłuchacze ze słuchowiska p. t. „Chłopcy z klubu sportowego „Orion“, które nadane zostanie w piątek dn. 24 marca o godz. 18.30. Autorem słuchowiska jest Józef Kempa.

TELEGRAMY

RUMUNIA -- NAFTA!

Zmiana organizacji N. T. A.

Warszawa 24. 3. (A) W wczorajszym Dzienniku Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie prezesa Rady Ministrów o zmianie organizacji Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Utworzone zostały dwie izby: Ogólno administracyjna i skarbowa. Izby te dzielą się na poszczególne sekcje. Zmiana organizacji N. T. A. ma się przyczynić do usprawnienia pracy.

Komunikacja między Polską a Litwą nie została przerwana

Warszawa 24. 3. (A) Mimo ostatnich wydarzeń na terenie Kłajpedy i Litwy między państwowa komunikacja z Polską nie została przerwana i urząd telekomunikacyjny przyjmuje zgłoszenia na rozmowy prywatne. W ciągu ostatnich dni daje się zauważyć znaczny wzrost rozmów między Kłajpedą a Kownem, co należy przypisać przede wszystkim rozmowom korespondentów pism zagranicznych, interesujących się rozgrywanymi się tam wydarzeniami.

Litewski konsulat... w Kłajpedzie

Kowno 24. 3. (t) Gabinet ministrów postanowił w dniu wczorajszym przenieść konsulat litewski z Tylży do Kłajpedy.

Obywatele gdańscy muszą zdeponować papiery wartościowe w Banku Gdańskim

Gdańsk 24. 3. Biuro prasowe senatu komunikuje, że senat wydał rozporządzenie, według którego stali mieszkańcy Wolnego Miasta Gdańska zobowiązani są zdeponować w gdańskich bankach dewizowych, a zagranicą w filiach tych banków zagraniczne papiery o stałym oprocentowaniu, akcje i inne papiery, jak również gdańskie papiery wartościowe, o ile opiewają na walutę zagraniczną. Obroty tymi papierami dozwolone są tylko za pośrednictwem gdańskich banków dewizowych. Kupno ich może być dokonywane w przyszłości tylko za zezwoleniem Banku Gdańskiego.

Emigranci żydowscy z Bratysławy w drodze do Palestyny

Czerniowce 24. 3. PAT Do Gałacz przybyły z Bratysławy 2 statki węgierskie, wiozące 700 emigrantów żydowskich. Z Gałacz emigranci udają się w dalszą drogę do Palestyny.

Krofta nie został aresztowany

Praga 24. 3. PAT. Dyrekcja policji w Pradze komunikuje, że doniesienie prasy francuskiej o rzekomym aresztowaniu b. czechosłowackiego ministra spraw zagranicznych Krofta nie odpowiada prawdzie, podobnie jak i wiadomości o aresztowaniu dwóch urzędników czeskiego ministerstwa spraw zagranicznych Butra i Paponschecka.

Umowa handlowa polsko-duńska

Warszawa, 24 3. (A) W tych dniach został parafowany w Ministerstwie Przemysłu i Handlu dodatkowy protokół do umowy handlowej polsko-duńskiej. Nowy układ przewiduje podwyższenie obrotów obustronnych o przeszło 2 miliony zł. Otwierają się w ten sposób dla eksportu polskiego nowe możliwości, szczególnie w zakresie eksportu nasion, rur, beli cynkowej, obręczy wiklinowych itd.

Obroty rozrachunkowe polsko-sowieckie

Warszawa 24. 3. (A) Na mocy zawartego między Polską a Sowietami porozumienia, komisja dewizowa ogłosiła specjalny okólnik w sprawie obrotów rozrachunkowych pomiędzy tymi krajami. Tak więc bez specjalnego zezwolenia komisji dewizowej można wpłacać na rachunek G. O. S. Banku w PIRze należności za import towarów sowieckich do Polski oraz za wszelkie koszty związane z importem.

Tam, gdzie się koncentrują nowe apetyty imperializmu niemieckiego

Philipp Barres, korespondent „Paris Soir” przynosi z Berlina ciekawe szczegóły o nastrojach mas niemieckich po zagarnięciu Czechosłowacji. Jak już notowaliśmy nawet sfery oficjalne przejawiają entuzj-zm bardzo powściągliwy.

Przeciętny obywatel jest zupełnie apatyczny.

Na ulicach prawie nie widzi się rozradowanych ludzi i kontrast między tą obojętnością narodu i olbrzymim znaczeniem aktu, na który zdecydowała się władza, uderza obiektywnego obserwatora.

Dziennikarz francuski rozmawiał z licznymi Niemcami, nawet zwolennikami ustroju narodowo-socjalistycznego. Wszyscy oni są oszołomieni i zdumieni. Po Monachium zdawało się, że wszyscy „bracia niemieccy” zostali zjednoczeni w łonie Rzeszy i że Wielkie Niemcy są dziełem zakończonym. Pozostaje jeszcze rozstrzygnąć sprawę kolonii, żywo interesującą masy: w sprawie tej wszyscy widzą wyjście z kryzysu ekonomicznego, koniec

nieznośnych wyrzeczeń żywnościowych. Okazuje się, że w skład Niemiec nagle zostaje włączona obca rasa — Słowianie. Po pięciu latach oficjalnego rasizmu, trudno się z tym oswoić i to zrozumieć.

Wybitny działacz hitlerowski, do którego zwrócił się dziennikarz francuski z prośbą o wy tłumaczenie tej okoliczności, oświadczył:

— Nie ma w tym żadnej niespodzianki. Wszystko to jest przewidziane w „Mein Kampf”. Niemcy nie mogli się pogodzić z istnieniem takiego obcego ciała, jak Czechy wbitego na kształt klina w terytorium niemieckie. Oprócz tego potrzebne nam są środki żywnościowe, potrzebna jest ruda żelazna, metale, nafta. Dopiero po otrzymaniu tego wszystkiego staniemy się niezależnym państwem, uwolnimy się od wiecznego koszmaru blokady morskiej.

Barres wskazał swemu rozmówcy, że w Czechosłowacji nie ma wszystkiego; nie ma ani nafty, ani chleba...

— Tak, ale Czechosłowacja jest dalszą drogą na wschód.

Do Rosji?

— Być może nawet nie tak daleko. Obecnie prestiż nasz jest dość wielki, aby wszystkie państwa wschodniej Europy: Jugosławia, Rumunia, Węgry, poczuły respekt wobec nas.

— Nicci mi pan wierzy, państwa te nie zapominają, że i one mają mniejszości.

Dziennikarz francuski zadał hitlerowcowi pytanie, czy istotnie Niemcy czują się obecnie dość silnie, aby narzucić swą wolę innym państwom? Na to nastąpiła szczerza odpowiedź:

— Jeśli brać rzeczy w całości, to wy, Francuzi, jesteście jeszcze silniejsi od nas. Ale wy jesteście poróżnieni, a my zjednoczeni w jedną pięść. Koncentrując nasze usiłowania w określonym punkcie Europy, ok.żemy się tam silniejsi od was.

Rozmówca Barresa przytoczył konkretny przykład: okazuje się, że niedawno Niemcy zaproponowały Rumunii szczególnego rodzaju umowę. Rumunia ustępuje Niemcom koncesje naftowe, a Niemcy stopniowo zaplaca

Rumunii ich wartość produktami swego przemysłu. Bukareszt odrzucił tę kombinację, jako nie odpowiadającą interesom rumuńskim.

— Obecnie, gdy Führer siedzi na zamku praskim w Hradczynie, powtórzmy propozycję. — Mamy podstawy do przypuszczenia, że Rumunia okaże tym razem większą ustepliwość.

* * *

W 1900 r. powstała pierwsza w Rumunii spółka dla eksploatacji ropy naftowej. Zainwestowano w budowę urządzeń miliony, przeważnie należące do cudzoziemców. Zjechali się rzeczoznawcy ze Stanów Zjednoczonych, inżynierowie niemieccy, kapitaliści francuscy i angielscy. Powstała wtedy pierwsza rumuńska spółka akcyjna „La Steaua Romina” która objęła najbardziej obfitujący w źródła okręg Prahova; już w tym samym roku wyprodukowano w zakładach Bustenari i Campina 207 tysięcy ton ropy. Zaczęto wiercić szyby 500 — 600 metrowe, które dawały znacznie większe ilości ropy. Jeden tylko szyb w Campina był przez długi czas znany z tego, że dawał około siedmiu wagonów ropy dziennie.

Wraz z odkryciem i eksploatacją źródeł naftowych w okręgach Campina i Prahova nastąpiły znaczne zmiany gospodarcze i społeczne. Cały okręg naftowy, rozszerzający stopniowo swe granice, stał się ośrodkiem wielkich zakładów rafineryjnych, pojawiły się całe kolonie robotnicze: baraki ustąpiły miejsca wielkim blokom mieszkalnym dla zatrudnionych w kopalniach. Wsie i osady, zamieszkałe jeszcze na początku 20 wieku przez pojedyncze rodziny, rozrosły się szybko. Campina, która w roku 1880 miała 700 mieszkańców, miała ich 17 tysięcy w roku 1930. 22 tysiące robotników znalazły pracę przy nafcie.

W roku 1908 jeden tylko okręg Prahova dał milion ton ropy, a w roku 1912 — 1.720 ton, dostarczył 55 milj. sześć. gazu, zrefinował trzy czwarte produkcji rumuńskiej i wyeksportował około 100 wagonów produktów destylacji ropy.

Kiedy zaczęła się wojna europejska, ofensywa niemiecka w roku 1916-17 na wschód miała tylko jeden cel: kopalnie ropy naftowej w Rumunii.

W obecnej chwili ośrodki naftodajne są położone daleko na wschód (Tzintca i Ceptura) oraz na zachód (Moreni) od dawnych źródeł. W Moreni wytworzono połowę produkcji nafty w roku 1913, zatrudniając przy tym 8000 robotników. Campina, która wykazuje zniżkę, — prawdopodobnie wskutek wyczerpania źródeł, jest obecnie największą centralą elektryczną, zatrudniającą 2 tysiące robotników. Centrala zasila swym prądem Bukareszt i jego okolice. Produkcja w roku 1918 wyrażała się cyfrą 600.000 ton, w roku 1928 podskoczyła do 3 milionów ton. Sam okręg Dambovitza dał milion ton w roku 1928.

W ciągu dziesięciu lat produkcja ropy wzrosła trzykrotnie. Rumunia zajmuje obecnie w produkcji ropy naftowej czwarte miejsce w tabeli światowej, po Stanach Zjednoczonych, Rosji Sowieckiej i Wenezueli; w Europie środkowej zaś wysuwa się na czoło producentów nafty. W tabeli wywozu surowców nafta rumuńska zajmuje 68,8 proc.

Przemysł naftowy w Rumunii spoczywa w rękach kilku spółek akcyjnych, z których trzy stanowią konsorcja rumuńsko-holenderskie, a dwie znajdują się w posiadaniu kapitalistów rumuńskich. Najnowocześniejsze i najobszerniej urządzone rafinerie ropy „Astra Romana” znajdują się w Ploesti.

O znaczeniu surowca naftowego dla Niemiec tyle już pisano, że nie ma potrzeby nad tym się rozwodzić.

M. M.

Wymiana towarowa polsko-mandzurska

Warszawa 24. 3. (A) Poszczególne ośrodki przemysłu w Polsce objeżdża obecnie przewodniczący Polskiej Izby Handlowej w Charbinie, p. Radwan. Odbywa on konferencje z przedstawicielami organizacji gospodarczych w sprawie wzmożenia wymiany towarowej między Polską a Mandżukuo. Istnieje znaczna możliwość wzmożenia eksportu manufaktury z Polski do Mandżukuo.

„KAPUSIE“ SIEDZĄ OSOBNO BO ICH WIĘZNIOWIE BIJĄ...

Dzisiejsza rozprawa przeciw Janowi Piskorowi i tow. objąć ma sprawę Moszka Szlamkowicza, dotyczącą osk. Mendlera.

Moszek Szlamkowicz został swego czasu aresztowany w motorówce Kraków—Wieliczka gdzie skradziono teczkę z kwotą 10.000 zł i został za to skazany na 5 lat więzienia.

W toku sprawy Szlamkowicz ukrywał się i był poszukiwany listami gończymi. Jak wynika z aktu oskarżenia, przez jakiś czas

Szlamkowicz ukrywał się u Mendlera

który ponadto pobrał od jego żony większą kwotę pieniężną, przyrzekając interwencję u sędziego, mającego prowadzić sprawę Szlamkowicza.

Spośród świadków wezwanych na dzisiejszą rozprawę nie przybył jednak ani Szlamkowicz ani też jego żona. Na salę rozpraw stawiono się ogółem 7 świadków.

Pierwszy zeznaje przod. straży więziennej, Stanisław Kowalczyk. Świadek podaje, że w

czasie spacerów więziennych i pobytu w celi Szlamkowicz odgrażał się Mendlerowi, tak, że nawet

był karany za ublizienie Mendlerowi

Szlamkowicz wołał, że żąda zwrotu pieniędzy i groził Mendlerowi zemstą.

Osk. Piskor: Czy jest możliwe, abym ja mógł się zetknąć w kąpieli z Nagrabą?

— To jest wykluczone. Nagraba siedzi w osobnej celi, gdzie siedzą „kapusie“

Przew.: Czy „kapusie“ siedzą osobno?

— Tak jest, bo ich więźniowie biją.

Ponadto Nagrabę bili i za to, że

okradał więźniów

w czasie gdy przebywali w więzieniu.

W tym miejscu osk. Klimek prosi sąd o chwilowe zwolnienie go z rozprawy, celem udania do szpitala, gdyż jest chory na oczy. — Ponieważ Klimek odpowiada z wolnej stopy, sąd przychyliła się do jego prośby.

— Kto ich przyjął na mieszkanie? — Pan.

— Gdzie nocowali, w którym pokoju? — W pokoju dzieciennym, jak pani z dzieckiem byli w Zakopanem, albo w jadalni.

— Czy pan Mendler był wtedy w Krakowie?

— Jak Szlamkowiczowa nocowała to był, a jak

Szlamkowicz nocował

to zdaje się, że nie był.

— Pani zeznała u sędziego śledczego, że Szlamkowicz nocował jak był Mendler? — Ja już teraz nie pamiętam.

— Długo Szlamkowicz u was przebywał? — On odjeżdżał i przyjeżdżał.

— Czy oni się u was stołowali, czy pani im coś gotowała? — Jak byli to tak.

— A dlaczego pani odeszła od Mendlerów? — Bo zaczynały się wakacje i pani wyjeżdżała.

— Czy prawdą jest, że pani odeszła dlatego, że Mendlerowie zrobili pani awanturę za to, że pani tam Szlamkowiczów przyjęła bez ich wiedzy? — Nieprawda. Ja bez wiedzy państwa nigdy

nikogo nie przyjmowałam

Ponieważ świadek zastania się w niektórych szczegółach niepamięcią sąd odczytuje zeznania tego świadka złożone w śledztwie.

Następny świadek mgr. Abraham Józef Heller, aplikant adwokacki, załatwił niektóre sprawy kancelarii adw. Mendlera. Pewnego razu świadek przyszedł do kancelarii i zastał w jadalni

kobietę leżącą na kanapie

Kobieta ta mówiła, że jest niezdrowa. Świadek robił wówczas służącej wymówki, że pod nieobecność adwokata Mendlera wprasza obcych ludzi. Potem okazało się, że tą chorą osobą była Szlamkowiczowa. Nie wie jednak świadek nic o tym, jakoby Mendler urządził awantury służącej to, że wpuszcza pod jego nieobecność obcych ludzi do mieszkania.

Czy adwokat ukrywał przestępcę ściganego listami gończymi

Z kolei zeznaje świadek Bronisława Tarnocka, nauczycielka, która studiując w Krakowie przez 6 miesięcy mieszkała u adw. Mendlera. W tym czasie widziała w mieszkaniu tym wielokrotnie Szlamkowiczową, która tam nawet syplała. Widziała tam również pewnego razu Szlamkowicza. Było to w mieszkaniu — gdzie

Szlamkowicz leżał na sofie

w jadalni nie wie natomiast czy on tam nocował.

Przew.: Czy pani wiedziała w tym czasie, że Szlamkowicz jest poszukiwany przez poli-

cję? — Nie.

Świadek Stefania Bochenek, b. służąca adw. Mendlera, zeznaje pod przysięgą. U adw. Mendlera służyła od 15. XII. 1936 do 1. VI. 1937. W tym czasie zetknęła się tam z Szlamkowiczami, którzy przybywali tam jako klienci. Szlamkowiczowa była więcej razy, Szlamkowicz tylko dwa razy. Bywali w kancelarii i w mieszkaniu.

Szlamkowiczowa nocowała kilka krotnie u Mendlera

Szlamkowicz też tam nocował, ale nie pamięta ile razy.

Nowe akcenty polityczne

Ukonstytuowanie się Klubów Radzieckich w Radzie m. Białej Deklaracja Klubu Radnych żydowskich.

Biała 24 3. (R) Ostatnie posiedzenie Rady m. Białej, które odbyło się na Ratuszu, upłynęło bez jakichkolwiek incydentów. Poszczególne Kluby Radzieckie przedstawiły się publicznie, składając odpowiednie deklaracje przy czym podkreślić należy wyraźne stępienie ostrza politycznego, widoczne w poszczególnych wystąpieniach. Zdawało się, że wstrząsy ostatnich dni, tak brzemienne w wypadki historyczne o wyjątkowej doniosłości, wpłynęły w tym kierunku na przedstawicieli ugrupowań politycznych. Dość zaznaczyć, że przedstawiciel OZN który przed wyborami samorządowymi rozwinął niewybredną agitację szowinistyczną i antysemicką, przemawiał na posiedzeniu w zupełnie odmiennym tonie, podkreślając konieczność współpracy wszystkich obywateli dla dobra miasta i Państwa. Ludność żydowska mogłaby oburzać podpisać deklarację Polskiego Klubu Radzieckiego, gdyby tylko miała to zapewnienie, że słowa te nie pozostaną na papierze, lecz że realizowane będą w codziennej pracy samorządu.

Posiedzenie rozpoczęło się od zaprzysiężenia ławników, po czym wywiązała się długa dyskusja nad regulaminem samorządowym, przyjętym w końcu jednogłośnie z odnośnymi poprawkami. W imieniu Polskiego Klubu Radzieckiego r. inż. Szumiec złożył następnie deklarację w której powiedział m. in. „W pracy samorządowej dążyć będziemy do wyłączenia momentów politycznych i do ścisłej współpracy wszy-

stkich klubów radzieckich dla dobra naszego grodu i jego rozwoju. Naszym obowiązkiem jest bronić interesów miasta i Państwa, naszą troską będzie dobro całej ludności bez różnicy wyznania i stanów. W rozbudowie miasta przyswiecać nam będzie interes wszystkich klas społecznych, starać się będziemy o przybliżenie peryferii do miasta, by wszyscy jego mieszkańcy czuli nad sobą naszą opiekę. Przy rozdziale ciężarów miejskich pamiętać będziemy, że tylko sprawiedliwy ich podział skłoni obywateli do chętnego wywiązywania się z nich. Jesteśmy przekonani, że złączeni jedną myślą służenia miastu i Państwu potrafimy dużo zrobić dla dobra ogółu.“

Przedstawiciel Klubu Niem. zadeklarował chęć współpracy z tymi, którzy mają na celu dobro miasta, a czwarty radny niem., który nie przyłączył się do tego klubu, oświadczył, że reprezentuje „Jungdeutsche Partei“ i domagał się równouprawnienia w traktowaniu wszystkich obywateli.

Socjaliści podkreślili w swej deklaracji, że ostatnie wybory samorządowe były wyrazem silnych tendencji demokratycznych, jakie ożywiają ludność miasta Białej. Klub Socjalistyczny walczyć będzie przede wszystkim o uwzględnienie interesów świata pracy i strzec będzie zasady, by w działalności samorządowej nie czyniono żadnych różnic narodowościowych czy wyznaniowych. „Wszystkimi siłami przeciwstawiać się będziemy wszelkim objawom

nacjonalizmu i antysemityzmu“.

Z kolei w imieniu Klubu Radnych Żyd. rab. dr. Samuel Hirschfeld złożył następującą deklarację: „Ludność żydowska miasta Białej przywiązana jest do miejsca swego zamieszkania i na równi z innymi obywatelami ożywiona jest uczuciem patriotyzmu lokalnego. Chcemy, by to miasto było uporządkowane i wyposażone w najnowsze zdobycze higieny, bogate w instytucje społeczne, by dobrze urządzone przedszkola i ochronki, świetlice i bursy dawały młodzieży zdrową duszę i zdrowe ciało i wychowywały ją na przyszłych obywateli ożywionych duchem miłości do wszystkich swych współobywateli i wolnych od uczuć nienawiści wyznaniowej czy plemiennej. Chcemy, by w mieście panował spokój, bezpieczeństwo i możliwość pracy i swobodnego rozwoju duchowego i materialnego dla wszystkich mieszkańców miasta. Dla radnych tu zastępujących miasto powinno być jedną wielką rodziną, którą odczuć mają jednakową troską i opieką. Z tymi uczuciami i postanowieniami wchodziemy do Rady Miejskiej, gdzie stanowić będziemy klub odrębny, gotowy jednak do współpracy z wszystkimi innymi klubami dla dobra miasta. Reprezentujemy społeczeństwo o zróżnicowanej strukturze zawodowej, bo zastąpiliśmy jesteśmy we wszystkich dziedzinach gospodarstwa publicznego. Dlatego stojąc szczerze po stronie żywiołów demokratycznych i gotowi poprzeć ich żądania, musimy jednak kroczyć własną drogą, której metą jest dobro całego miasta i wszystkich jego warstw społecznych. My Żydzi posiadamy ponadto odłam ludności, którego inne społeczeństwa nie posiadają: ludzi zdeklasowanych nie z własnej winy, lecz z przyczyn politycznych i ekstermin-

(dokończenie na str. 10)

WIADOMOSCI SPORTOWE

Bardzo dobre warunki narciarskie

Liga Popierania Turystyki ogłasza 15 komunikat śniegowy Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa i Państwowego Instytutu Meteorologicznego:

Warunki śnieżno - narciarskie w górach, a zwłaszcza w Tatrach, Beskidach Zachodnich, Bieszczadach i Czarnohorze są obecnie dobre już wyżej 600 m. nieco gorsze są w Karpatach wschodnich w Gorganach i Beskidzie Huculskim. Wyżej 800 m. warunki śnieżne są doskonałe. We wszystkich prawie punktach wypadowych w góry, na podejściach i zjazdach narciarskich śniegu jest dosyć, co bardzo ułatwia dłuższe wycieczki i krótkie niedzielne spacerki narciarskie.

W górach zanotowano prawie wszędzie puch świeży, którego grubość waha się od 3 do 35 cm. w Karpatach Zachodnich, a od 2 do 25 cm. w Karpatach Wschodnich. Miejscami, zwłaszcza w Beskidzie niskim i bardziej ku wschodowi, w niższych partiach gór śnieg jest już nieco wilgotny.

Obecne warunki śnieżno - narciarskie utrzymają się jeszcze dosyć długo w górach wyżej 800 m. Na pogórzach i w dolinach już w najbliższych dniach nastąpi odwilż, która

sprowadzi całkowity zanik pokrywy śnieżnej w tych obszarach.

Przewidywany przebieg pogody według PIM.:

Nad Ukrainą rozwinęła się depresja, która wędrować będzie ku północy, w związku z tym dziś na obszarze gór będzie panowała na ogół pogoda pochmurna z opadami śnieżnymi, zwłaszcza w Karpatach wschodnich, po czym nastąpią znaczne przejaśnienia przy lekkim w dolinach, a w górach umiarkowanym mrozie.

Komunikat T. K. N. dla automobilistów:

Warunki komunikacyjne na drogach w Beskidach Zachodnich są obecnie dobre. Miejscami tylko w górach potworzyły się zasypy śnieżne, a na pogórzach wystąpiła goleń, co jednak nie utrudnia zbyt komunikacji samochodowej.

Przejazd przez przełęcz Koniakowską w Beskidach Śląskich odcinek Milówka — Istebna jest niemożliwy z powodu wielkich zasp śnieżnych. Na odcinku Świerzczynowiec — Zwardoń w dalszym ciągu potrzebne są przepustki.

— a to pan zna?

W OGRÓDKU DZIECINNYM

— Mamusiu, czy ty mnie kochasz?
— Naturalnie, dziecko.
— No to rozwiedź się z tatusem i wyjdź za mąż za właściciela cukierni.

Ciocia pyta siostrzeńca:

— Ile masz właściwie lat Jasiu?
— To zależy.. w domu pięć, w autobusie 3 i pół...

Siedmioletni Tadzio wybrał się do kina.

— Film jest dozwolony dopiero dla osób od lat 12-tu — mówi kasjerka, mierząc malca krytycznym spojrzeniem.

— To ja mam właśnie 12 lat!
— Kiedy wyglądasz najwyżej na 7...
— Bo ja jestem, proszę pani... karzełek!

— Ile lat ma pani synek?

— 12.
— Do szkoły chodził?
— Nie... nie chce. Mówi, że teraz wszystkie filmy są dźwiękowe, więc nie warto się uczyć czytać.

Siedmioletni Staś opowiada swemu koledze.

— Wiesz, mamy nową Marysię — nazywa się Jadzia!...

DWIE SIOSTRY

Marysia: — Wstydz się Zosiu, znowu słyszałam, że całowałaś się z kimś w drugim pokoju.
Zosia: — No to cóż wielkiego, ty też codzienie całujesz się!

Marysia: — To co innego, ja całuję się ze swoim narzeczonym.

Zosia: — Ja też całowałam się z twoim narzeczonym.

DOBRY MAŻ

Pani Mac Gregor dogorywa. Późno wieczorem wzywają do szpitala jej męża — rasowego Szkota. Agonia przedłuża się.

Pan Mac Gregor z niecierpliwością co chwila patrzy na zegarek i wreszcie zwraca się do lekarza.

— Jak pan sądzi, panie doktorze, czy złapię jeszcze tramwaj, czy też będę musiał wracać taksówką?

NOWE AKCENTY POLITYCZNE

(dokończenie ze strony 9-tej)

cyjnych dążeń. Ludziom tym będziemy musieli zapewnić sprawiedliwy udział w opiece społecznej i przy robotach publicznych. Nad salą obrad widnieje portret Marszałka Piłsudskiego. Wpatrzeni w Jego testament duchowy realizujemy hasło współpracy dla dobra wszystkich obywateli.

Po wysłuchaniu deklaracji przystąpiono do wyboru członków poszczególnych komisji, przy czym przeszły wszystkie wnioski Klubu Polskiego uzgodnione przedtem z socjalistami. Radni żydowscy weszli do następujących ko-

Wizyta bokserów Polonii w Radomiu

W niedzielę nadchodzącą pierwsza ósemka bokserów Polonii rozegra w Radomiu mecz towarzyski z tamtejszą Bronią. Pięściarze stołeczni wystąpią w tym spotkaniu w składzie następującym (w kolejności wag): Aleksandrowicz, Komuda, Małeki (piórkowa), Wejman (piórkowa), Łukasiewicz, Janczak, Czewski, Wiziński. Jak widać drużyna Polonii wystąpi bez wagi ciężkiej, natomiast z dwoma bokserami wagi piórkowej.

Milewski nie pojedzie do Wilna

Znany pięściarz stołeczny mistrz Warszawy w wadze średniej Milewski (Polonia) doznał w czasie meczu przeciwko Banadiu (Rz.) groźnej kontuzji obu rąk, wskutek czego w najbliższym czasie nie będzie mógł wystąpić na ringu.

Po stwierdzeniu kontuzji zostały założone Milewskiemu na przeciąg dwóch tygodni opatrunki gipsowe na ręce. W związku z kontuzjami Milewski nie będzie mógł wziąć udziału w mistrzostwach grupowych polskich w Wilnie. Reprezentantem Warszawy w tej wadze będzie prawdopodobnie Miks (PZL) albo Ozarek (Orkan).

Przed meczem bokserkim juniorów Polska — Niemcy

Sfery bokserkie oczekują z wielkim zainteresowaniem bokserkiego meczu państwowego Polska — Niemcy, rozegranego przez drużyny juniorów. Mecz ten odbędzie się, jak wiadomo, w dniu 9 kwietnia w Poznaniu. Skład drużyny niemieckiej nie jest jeszcze znany, natomiast co do składu Polaków informują, że wystąpi on w następującej kolejności: Jarnuszewski (Toruń), Bazarnik (Poznań), Marcysiak (Inowrocław), Gorączniak (Poznań), Sobczak (Poznań), Kotkowicz (Łódź), Szymrok (Tczew), i Dresler (Łódź). Skład drużyny niemieckiej ustalony zostanie po mistrzostwach bokserkich Rzeszy, które się obecnie rozgrywają.

Jak wiadomo, w drużynach juniorów mogą brać udział jedynie ci zawodnicy, którzy ani razu nie reprezentowali barw państwa w meczu międzypaństwowym.

misyj: r. Ch. Goldberg do finansowo-budżetowej, r. rab. dr. Hirschfeld do komisji opieki społecznej, a dr. Kleinfeld do administracyjno-prawniczej.

Jak wygląda w Zakopanem?

Zakopane. 24. 3. (Tel.) Dziś o g, 9 rano w Zakopanem temperatura wynosiła — 8 st. Pogodnie. Słonecznie; — Śnieg 25 cm. Szreń.

Morskie Oko: temp. — 10 st. Pogodnie. Słonecznie. Śnieg 165 cm. Szreń.

Kasprowy Wierch: temp. — 12 st. Pogodnie. Słonecznie. Śnieg 359 cm. — Puch.

Dolina Chochołowska: temp. — 6 st. Pogodnie. Słonecznie. Śnieg 155 cm. — Puch.

Hala Gąsienicowa: temp. — 11 st. — Pogodnie. Słonecznie. Śnieg 142. Szreń.

Tegoroczne zawody motocyklowe

Ustalony już został terminarz sportowy Polskiego Związku Motocyklowego na sezon nadchodzący.

Ogółem wyznaczono 72 terminy zawodów, raidów szosowych i terenowych, a wreszcie zawodów na torach żużlowych. Ciekawsze terminy notujemy:

2 — 3 maja — raid „Sto mil po Polsce”,

27 — 29 maja — raid po ziemi Zaolzań-

skiej,

24 — 29 czerwca — 6-cio dniowy raid „Szlakiem Marszałka”,

13 — 15 września — raid tatrzański Pol. Klubu Motocyklowego,

3 września — międzynarodowy wyścig o wielką nagrodę Polski w Warszawie.

Pierwsza porażka kanadyjskich hokeistów

W obecności 10 tysięcy widzów rozegrali w Londynie kanadyjczy hokeiści Smoke Eaters swój 51-szy mecz na terenie europejskim i ponieśli w nim pierwszą porażkę, ulegając angielskiej drużynie Wembley All Stars 1:4.

SZCZĘŚCIE

Spotyka się dwóch włóczęgów.

— Znalazłem czterolistną koniczynę — powiedział jeden.

— I co? Przyniosła ci szczęście?

— Myśle!... Była w portfelu...